

## Проблемність законодавчого забезпечення працевлаштування молоді

*Васильченко А., студентка групи Ю- 95  
Науковий керівник – Чередниченко Н.В.,  
ст. викладач кафедри права СумДУ*

Молодь – це головна рушійна сила сучасного світу. Завдяки високому інтелектуальному потенціалу, мобільності та гнучкості молоді люди мають можливість впливати на суспільний прогрес, визначаючи майбутнє суспільства, держави та світового співтовариства. Одним з перспективних напрямків залучення молоді в суспільні процеси країни є забезпечення молоді першими робочими місцями.

Відповідно до ст. 43 Конституції України кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується [1]. Держава створює умови для ефективної зайнятості населення, сприяє працевлаштуванню, підготовці і підвищенню трудової кваліфікації [2].

Вихід молоді на ринок праці відбувається, як правило, після закінчення певного навчального закладу. На цьому етапі перед молодими спеціалістами постає багато проблем щодо реалізації їх трудового потенціалу. Окремі проблеми долаються молоддю само-стійно, але деякі можуть бути вирішені лише за умови сприяння цьому на державному рівні. У сучасному механізмі державного регулювання працевлаштування молоді існують певні недоліки, які призводять до досить високого рівня безробіття серед молодого населення.

Як вважають Г.О. Радіонова та А.В. Кретова, проблеми молоді на ринку праці обумовлені певними особливостями соціального стану і трудової поведінки: досить високий освітній рівень, але низька адаптованість і вразливість щодо навколишнього економічного й соціального середовища; підвищені вимоги щодо працевлаштування (престижу, заробітку), до змісту, характеру і умов праці; висока професійна і територіальна мобільність, що зумовлена неусталеністю та слабкістю економічних і соціальних зв'язків молоді людини [3].

Не можна не погодитися з О.М. Ярошенком, який вважає, що ситуація, яка складається із зайнятістю та працевлаштуванням молоді, є напруженою та має тенденцію до погіршення. Загострення соціально-економічних проблем, недосконалість правової і нормативної баз, відсутність дієвих механізмів державної підтримки молоді в період її соціального становлення і розвитку негативно позначилися на матеріальному становищі молоді сім'ї, здоров'ї, фізичному та духовному розвитку молоді, загострення криміногенної ситуації в суспільстві [4, с 205].

Слушними є думка Т.А. Коляди та Ю.М. Щотової, які наголошують на соціальній незахищеності молоді. Через відсутність досвіду, а часто просто через моральну невідповідність до конкуренції на ринку праці молодь не може реалізувати своє право на працю [5, с 2]. Рівень життя, якого молода людина бажає досягти на практиці, на жаль, істотно відрізняється від того, якого вона досягає, і це часто призводить до втрати бажання чогось досягти, що часто тягне за собою поведінку протиправного характеру – злочинність, алкоголізм, наркоманію, або ж просто пасивну поведінку молоді людини і небажання рухатися далі [6, с 1].

Труднощі у працевлаштуванні змушують молодь займатися нерегламентованою або ж тіньовою діяльністю, а така діяльність призводить до негативних наслідків, таких як знецінення робочої сили, виїзд молодих спеціалістів за кордон, зростання злочинності у суспільстві, втрата молоддю мотивації до праці та працевлаштування.

Т.А. Коляда зазначає, і з цим не можна не погодитися, що через недостатній практичний досвід та моральну невідповідність до конкуренції молоді досить проблематично реалізувати своє право на працю. Це і не дивно, адже роботодавці віддають перевагу спеціалістам з досвідом роботи, а кандидатам без такого пропонують мізерну заробітну плату та жахливі умови праці. Звісно, це не може задовольнити очікувань молодого спеціаліста, але через відсутність вибору багато хто з молодих спеціалістів вимушений погодитися на кабальні умови роботодавця [5, с 2].

Якщо поглянути на ситуацію з іншого боку, то можна також зрозуміти і бажання роботодавця отримати на роботу досвідченого спеціаліста. Адже прийнявши молоду, недосвідчену людину, він повинен забезпечити їй гідне підвищення її професійних знань та

навичок та набуття необхідного досвіду для продовження роботи. А це може бути пов'язано з значними затратами часу, матеріальними затратами та певним ризиком (псування обладнання через відсутність досвіду, що тягне за собою збитки для підприємства).

Так молоді люди опиняються у ситуації, коли їх не беруть на роботу через відсутність у них досвіду, але одночасно вони не в змозі його набути, адже вони ніде ніколи не працювали.

Вважаємо що, основною проблемою працевлаштування молоді є відсутність досвіду і відсутність можливості його отримати. Вирішуватися ця проблема повинна шляхом збільшення шансів молодого спеціаліста отримати перше робоче місце з гідними умовами праці.

Отже, існує декілька напрямків вирішення даної проблеми. По-перше, молодь повинна вбачати реальні можливості працевлаштування та перспективи кожного виду діяльності, адже дуже часто молоді люди дивляться через «рожеві окуляри», а коли їх очікування не співпадають із реальним станом речей – з'являється така проблема, як небажання працювати та відсутність мотивації у пошуках роботи. У вирішенні даного питання могла б посприяти державна служба зайнятості шляхом проведення семінарів або надання інформації про певні види діяльності у спеціальних засобах масової інформації. По-друге, молодь повинна бути морально підготовлена до конкуренції на ринку праці та усвідомлювати свою роль у суспільстві. Таку підготовку могли б надавати молодіжні організації. По-третє, зараз у нашій країні дуже пригнічується розвиток малого та середнього бізнесу, а стимулювання їх розвитку дало б можливість створити нові робочі місця.

#### **Список використаних джерел**

1. Конституція України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 30, ст. 141
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. ВВР, 1971, додаток до N 50, ст. 375
3. Радіонова Г.О., Кретова А.В. Проблеми працевлаштування молоді на ринку праці в Україні. Донецький державний університет управління [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http://www.rusnauka.com/2\\_KAND\\_2008/Economics/26021.doc.htm](http://www.rusnauka.com/2_KAND_2008/Economics/26021.doc.htm)
4. Ярошенко О.М. Проблеми та перспективи правового регулювання зайнятості та праці молоді / О.М.Ярошенко //Вісник Академії правових наук України. – 2004. - №4.
5. Коляда Т. А. Працевлаштування молоді: проблеми правового регулювання. // Право і Безпека: Науковий журнал - № 2 (34) 2010.
6. Щотова Ю.М. Правове регулювання працевлаштування молоді в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.05 «Трудове право; право трудового забезпечення» / Ю.М.Щотова. – Х., - 2006. – 19 с